

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 20.12.2019
Vår ref.: 201909284-7
Arkiv: 008
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Ida Mattsson Sperre

Høringssvar fra NVE - NOU 2019:13 Når krisen inntreffer

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til Justis- og beredskapsdepartementets (JD) høring av Beredskapshjemmelutvalgets utredning NOU 2019: 13 Når krisen inntreffer.

1. Generelle kommentarer til lovforslaget

NVE støtter vurderingen av at en sektorovergripende fullmaktshjemmel kan være positivt i ekstraordinære situasjoner hvor mange sektorer må bistå og koordineres raskt. En sektorovergripende fullmaktshjemmel, kan bidra til klarere rammer for anvendelse enn hva som følger av ulovfestet nødrett i dag. NVE ser dette som positivt.

En sektorovergripende fullmaktshjemmel innebærer imidlertid at beslutningskompetanse kan flyttes fra et forvaltningsorgan til et annet. Det er derfor avgjørende at fullmaktshjemmelen inneholder tydelige vilkår som begrenser anvendelsesområdet. NVE er positive til de begrensningene som er satt i forslaget til § 4.

Vi er videre positive til § 5 hvor det foreslås at forskriften gis en varighet på maksimalt seks måneder og at den ikke kan gjentas eller fornyes.

2. Kritiske samfunnsfunksjoner innen NVEs ansvarsområder

Fullmaktshjemmelen gjelder for ekstraordinære kriser, som etter lovforslaget § 3 er definert som «...situasjoner hvor kritiske samfunnsfunksjoner eller andre tungtveiende samfunnsinteresser er truet som følge av at en eller flere alvorlige hendelser har inntruffet, som omfattende naturkatastrofer, terrorhandlinger eller hybride hendelser.»

Innen NVEs ansvarsområder er det identifisert følgende kritiske samfunnsfunksjoner, jf. kap. 4:

- Kraftforsyning – Forsyning av elektrisk energi og fjernvarme
- Natur og miljø - Overvåkning av flom og skred.

Vi er enige i at dette er kritiske samfunnsfunksjoner. Samtidig vil vi også påpeke at evnen til å håndtere større skred- og flomhendelser, er avgjørende i en krisesituasjon. I det videre arbeidet, bør dette

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

inkluderes. Vi viser til kapittel 11 i Meld. St. 15 (2011-2012) Hvordan leve med farene – om flom og skred.

3. NVEs beredskapshjemler

Utvalgets vurdering er at beredskapshjemler i første rekke bør dekkes opp gjennom særlovgivningen innenfor den enkelte sektor. Dette er fulgt opp i forslaget § 4 hvor det er satt som vilkår for bruk av en fullmaktshjemmel at «*situasjonen ikke kan håndteres innenfor gjeldende reguleringer.*» NVE støtter en slik begrensning i bruken av en sektorovergripende fullmaktshjemmel, og mener at dette er et viktig prinsipp.

Utvalget skriver videre at de enkelte sektorene bør vurdere om de per i dag har tilstrekkelige lovhjemler ved forutsigbare kriser innenfor sin sektor. NVE har beredskapshjemler både i vannressurslovens § 40 og i forskrift om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen av 7.12.2012 nr. 1157. Disse omtales nedenfor.

3.1 Beredskapshjemler kraftforsyning

NVE er utpekt av OED som beredskapsmyndighet. NVE har ansvaret for å samordne beredskapsplanleggingen og å lede landets kraftforsyning under beredskap og i krig. Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon (KBO), bestående av NVE og de virksomheter som er vesentlige for kraftforsyningen, er opprettet for dette formålet. Ifølge § 3-3 i beredskapsforskriften kan departementet under beredskap og krig underlegge kraftforsyningen KBO. Kraftforsyningens sentrale ledelse (KSL) tar i slike situasjoner over ledelsen av KBO.

Etter NVEs vurdering gir energiloven og kraftberedskapsforskriften OED og NVE som beredskapsmyndighet de nødvendige fullmakter til å styre kraftforsyningen under erklært beredskap og i krig. NVE kan derfor ikke se at det er behov for en fullmaktshjemmel for energisektoren. Vi mener det er viktig at dette omtales tydelig i forarbeidene til loven.

3.2 Beredskapshjemler natur og miljø

Etter vannressursloven § 40 kan vassdragsmyndigheten, når forholdene i eller utenfor et vassdrag skaper en særskilt og uvanlig fare for mennesker, miljø eller eiendom, pålegge enhver tiltakshaver å innrette sin virksomhet for å redusere faren. Vassdragsmyndigheten kan også selv iverksette tiltak på fremmed eiendom for å verne mennesker, miljø og eiendom mot særskilt fare for alvorlig skade. NVEs vurdering er at denne er tilstrekkelig for å håndtere forutsigbare kriser på dette området.

I St. Meld. 15 (2011-2012) punkt 11.4 ble følgende skrevet om behovet for en tilsvarende hjemmel som vannressursloven § 40 for rene skredhendelser:

«Det finnes i dag ingen tilsvarende hjemler for tiltak i tilknytning til rene skredhendelser. Olje- og energidepartementet ser det som hensiktsmessig å ha tilsvarende hjemler også for skred som ikke berører vassdrag, og vil vurdere dette i forbindelse med gjennomgangen av kapittel 3 i naturskadeloven.»

Med hilsen

Christine Elisabeth Kiste
direktør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Olje- og energidepartementet